

In resultat allegraivel per il chantun Grischun l’onn 2017

■ **(cc) En ses quint annual 2017 cuntan-scha il chantun Grischun in surpli dal retgav operativ extraordinariamain aut da 78 milliuns francs.** Retgavs d’ina autezza sorprendenta e per gronda part unica resultan tar las taglias chantunalas, tar la part chantunala da la taglia anticipada e dal gudogn da la Banca naziunala, tras la vendita d’aczias sco er tras la dissoluziun da retenziuns betg duvradas e tras rectificaziuns da valurs d’emprests. Attribui al bun resultat han er clusiuns favuraivlas dals preventivs globals tar ils uffizis e contribuziuns a terzas personas che n’èn betg vegnidas retratgas. Ina valur da record han percurter cuntanschì las investiziuns nettas cun in volumen da 221 milliuns francs.

Il parameters e las características 2017 (onn precedent):

- resultat operativ 78,0 milliuns (16,4 miu.)
- resultat total 128,8 milliuns (–51,5 miu.)
- entradas fiscalas 775,2 milliuns (751,8 miu.)
- investiziuns nettas 221,4 milliuns (207,2 miu.)
- quota statale 14,0% (13,9%)
- grad d’atgna finanziaziun 110,6% (88,4%)

Meglras clusiuns dals preventivs globals e contribuziuns pli bassas

Partind d’expensas totalas e d’in retgav total da mintgamai circa 2,4 milliardas sa

chattan las divergenzas dal quint envers il preventiv en il rom dals onns precedents. Quai cun –2,9 pertschient tar ils custs da manaschi e cun +0,7 pertschient tar il retgav da manaschi. Da la vart dals custs n’èn ils credits tenor preventiv, ch’eran vegnids approvads, betg vegnids duvrads cumplai-namain – quai er en consequenza d’ina gestiun precauta da las finanzas. Ils preventivs globals dals posts da servetsch èn per part vegnids sutpassads cleramain. Tar ils credits singuls n’èn las contribuziuns dal chantun a communitads ed a terzas personas betg vegnidas retratgas en l’autezza planisada en il quint economic ed en il quint d’investiziun. En spezial las contribuziuns d’investiziun dependan directamain dal progress da realisaziun dals singuls projects cofinanziads e na stattan betg sut l’influenza dal chantun. Malgrà ils sutpassaments dals preventivs cuntinuescha dentant la tendenza che las expensas totalas creschan.

Da la vart dals retgavs è il fitg bun resultat operativ d’attribuir principalmain a las suandantas posiziuns (cumparegliaziun cun il preventiv / cun l’onn precedent):

- taglias chantunalas pli autas (+15,5 miu. / +22,7 miu.)
- gudogns realisads sin investiziuns finanziaias (+17,5 miu. / +17,1 miu.)
- distribuziun supplementara da la Banca Naziunala Svizra (+11,4 miu. / +11,4 miu.)
- part chantunala pli auta da la taglia anticipada (+9,5 miu. / +10,6 miu.)

– pajaments pli auts or da la gulivaziun da finanzas federala NGF (0 / +9,8 miu.)

Quests retgavs supplementars resp. spezial èn per part unics e crodan davent ils proxims onns. Tar las taglias chantunalas èn las taglias directas da las personas natiralas (taglias sin las entradas, taglias sin la facultad e taglias a la funtauna sco er taglias sin las expensas da personas estras) creschidas pli fitg che spetgà cumpareglià cun l’onn precedent (+22,4 miu.) e cumpareglià cun il preventiv (+8,7 miu. / +1,6 %). Las taglias directas da las personas giuridicas (taglias sin il gudogn e sin il chapital) èn dentant restadas sut las cifras da l’onn precedent (–4,8 miu.). Cun 88,1 milliuns n’han ils retgavs per pauc betg cuntanschì il preventiv (–0,6 miu. / –0,6 %).

La finanziaziun speziala «vias» mussa l’onn 2017 in quint equilibrà. Budgetà era in deficit da 20 milliuns. Il dabun da las vias resta sin il maximum legal da 100 milliuns.

Bun resultat extraordinari grazia a gudogns sin investiziuns finanziaias

Augments dals curs tar las investiziuns finanziaias han purtà retgavs extraordinaris relativamain gronds. Augments da la valur da totalmain 44,5 milliuns hai dà sin ils certificats da participaziun da la Banca Chantunala Grischuna (BCG), sin las aczias da la Repower SA e da la Ems-Chemie Holding SA sco er sin las vaglias en ils

mandats per l’administraziun da la facultad.

Il surpli dal retgav augmenta l’agen chapital

Il resultat total sco summa dal resultat operativ e dal resultat extraordinari importa 128,8 milliuns. L’agen chapital cumprovà importa 2,4 milliardas suenter la cudeschaziun dal gudogn. Da quai èn passa 1,6 milliardas liadas en l’infrastructura necessaria per il manaschi (facultad administrativa), en investiziuns finanziaias sco er en finanziaziuns spezialas ed en prefinanziaziuns. L’agen chapital libramain disponibel per cuvrir deficits importa 453,5 milliuns. Ensem cun ils meds reservads per finanziaziuns spezialas e per prefinanziaziuns (329,4 miu.) importa l’agen chapital disponibel tut en tut 782,9 milliuns.

Autas investiziuns nettas

L’augment temporar da las expensas d’investiziun, ch’è planisà en il program da la regenza 2017–2020, ha cumenzà. Las investiziuns nettas han cuntanschì l’onn 2017 ina valur da 221,4 milliuns ed han surpassà per 14,3 milliuns la valur da l’onn passà. Las expensas bruttas planisadas ordvart autas da 437,6 milliuns èn dentant vegnidas sutpassadas cleramain cun 368,1 milliuns. Per ils projects currents da la construcziun auta e bassa sco er per ulteriuras investiziuns materialas èn resultadas ex-

pensas da totalmain 186,0 milliuns (preventiv –19,6 miu.; onn precedent +30,7 miu.). Sut las valurs planisadas èn er restadas las atgnas contribuziuns d’investiziun (–27,9 miu.) ed ils emprests (–11,1 miu.). Il motiv è savens quel che las premissas per pajar ina contribuziun u per conceder in emprist n’èn betg anc ademplidas a la fin da l’onn.

Perspectiva 2018

Il bun quint annual 2017 rinforza il fundament da las finanzas chantunalas grischunas e l’abiltad d’agir dal chantun. Per l’onn current dastga vegnir quintà cun in resultat operativ gulivà. Grazia a la distribuziun dubla da la Banca naziunala ed a dividendas pli autas (BCG, Ems-Chemie Holding SA) èn gia enconuscentas meglieraziuns substanzialas dal retgav cumpareglià cun il preventiv. In pau meglras èn er daventadas las perspectivas per ils onns dal plan da finanzas. Cun agid d’ina politica da finanzas er vinavant restrictiva e cun in’auta disciplina d’expensas duessi esser pussaivel d’observer ils onns 2019 e 2020 las valurs directivas prescrittas dal cussegl grond. Intschert è il svilup a partir da l’onn 2021. Quel dependa fermamain da la realisaziun dal project fiscal 17 (PF17) e da la gulivaziun da finanzas federala (NGF).

Il cussegl grond vegn a tractar il quint annual 2017 en la sessiun da zercladur 2018.

«Mantegnair vinavant la disciplina da spargn»

CUN CUSSEGLIERA GUVERNATIVA BARBARA JANOM HA DISCURRI MARTIN CABALZAR

■ **Enstagl d’in deficit da 29 milliuns sco stà prognostigà en il preventiv ha il chantun Grischun recaltgà in retgav da 78 milliuns en il quint operativ per 2017. En connex cun la preschenta-ziun dal quint ier a las medias ha La Quotidiana nizzegià la chaschun da discurre davart il quint cun la ministra da finanzas Barbara Janom Steiner.**

Sco ministra da finanzas che sorta la fin da l’onn da la regenza avais Vos preschentà per l’ultima giada il quint chantunal. Cun tgei sentiments avais Vos fatg quai?

Barbara Janom Steiner: Jau hai preschentà mes ultim quint chantunal dad ina vart cun dus egl che traglischan pervi dal resultat fitg positiv ed er en vista che nossas finanzas chantunalas èn en urden. Da l’autra vart hai jau era fatg quai cun in pau mal il cor damai ch’igl è l’ultim quint che jau dastg preschentar. La bilantscha è en tutta cas fitg legraivla damai che jeu pos surdar il departament da finanzas dal chantun a mes successur en in fitg bun stan.

Vus avais già la cuida da pudair preschentar en Voss 12 onns d’uffizi cun ina solia excepziun adina quints positivs. En ils onns grass ussa passads e stuvain nus quintar uss cun ina perioda d’onn maghers?

Per il mument vesain nus ch’i dat almain per 2018 puspè in quint equilibrà e che 2019 e 2020 vegnan a restar entaifer las limitas decididas dal cussegl grond. Pli critic e malsegir vegni a partir dal 2021 damai che projects federals sco las impostas sin personas giuridicas e l’optimaziun da la gulivaziun da finanzas a favur dals chantuns che dattan raps vegnan ad avair effects negativs sin il quint chantunal. I vegn pia a daventar in pau pli pretensius da cuntanscher in quint equilibrà a partir da 2021.

Ha i dà midadas essenzialas u tscher-tas novas tendenzas tar las finanzas chantunalas en il decurs da Voss entir temp d’uffizi?

FOTO Y. BÜRKLI

Per l’ultima giada ha cussegliaera guvernativa Barbara Janom Steiner preschentà ier il quint chantunal a la publicitad.

Quai che nus avain pudì constatar è ch’i dat simplamain en tscherts secturs sco tar la scolaziun ed il sector da sanadad ina gronda dinamica che chaschuna in augment considerabel da las expensas. Questas tendenzas constateschan ins dal reminent er en auters chantuns. Cuntunt sin il sector dals ospitals e da la tgi-ra han ils chantuns surprindì en il decurs dals ultims onns dapli responsabilitads e consequentamain era dapli grevezzas. Quai èn dus secturs ch’ins sto tegnair en egl er en l’avegnir. Bler è era dependent dal svilup economic general. Qua essan nus exposts a tendenzas internaziunalas che nus na pudain betg exnum influenzer. Quai tut ha er influenzas sin il chantun Grischun.

Enstagl d’elavurar in «program da spargn» sco quai che la regenza aveva annunzià oriundamain sa serestren-schan ins uss sin in «program per mantegnair l’equiliber finanziaial a lunga vista». È la situaziun pia tutta-main drammatica che quai ch’ins ha temì?

Quai è uschia. A l’entschatta cu jau sun entrada en uffizi avevan nus tema d’arrivar en in deficit structural. Cun gronda disciplina da spargn e cun fiscar cleras reglas èsi daveras reussi d’evitar quest deficit structural, dentant er il program da spargn. I dovra dentant vinavant ina strentga disciplina ed era reglas fixas. Ins sto dentant era constatar ch’igl ha era dà effects positivs che n’eran betg exnum da prevesair. Uschia è la discussiun en connex cun ils tschains d’aua che han purtà, per il mument almain, ina tscherta distgargia. Plinavant ha i era dà entradas positivs che n’eran betg da prevesair sco ils gudogns da la Banca naziunala, dapli entradas tar las impostas da scuntraziun. Quai tut ha purtà ina tscherta levgera en il plan da finanzas. Grazia a la buna situaziun finanziaial duai il cussegl grond obtegnair dapli flexibilitad da budgetar e d’agir. Per il mument na vegn i dentant betg a dar in pachet da spargn cun mesiras concretas e definitivas.

Ina gronda part da las entradas dal chantun dependa dentant da la confederaziun e la gronda part da las expensas èn liadas vi d’obligaziuns imponidas da las leschas. Quant grond è lura anc il spazi d’agir da la regenza e dal cussegl grond?

Quai è en effect uschia. Nus essan ferm dependents da la confederaziun, quai tant tar la gulivaziun da finanzas sco tar auters imports. Da la confederaziun deriva numnadamain ina milliarda francs. Da l’autra vart ston ins era constatar che nus n’avain en blers secturs betg grondas pussaivladads d’agir ed intervegnir damai ch’i dat numerusas restricziuns dictadas da las leschas federalas. Uschia n’avain nus naginas pussaivladads da midar sistems, sco per exempel tar la finanziaziun dals ospitals. Era sch’il corset da las leschas federalas è fetg restrenschi avain nus tschertas libertads e flexibilitads che nus vulan nizegiar or.

Il chantun ha actualmain ina tschecca facultad e relativamain blers meds liquids. Tge fa il chantun insumma per evitar tschains passivs?

Nossa secziun da finanzas e cuntunt nossa tesoreria è fitg activas sin quest sector. Ad ellas èsi gartegià da cuntanscher 2017 in resultat positiv. Nus avain già tar ils fits negativs dapli entradas che sortidas. Nus avain schizunt fatg in plus da radund 800 000 francs. Quai avain nus cuntanschì cun deposiziuns da finanzas fitg activas a curta vista. Quai è fin ussa gartegià.

Speculescha il chantun Grischun er à la bursa?

Na, nus na speculain betg a la bursa. Nus avain bain tscherts mandats cun in pitschen pachet d’aczias, quai èn dentant naginas investiziuns en il sector da finanzas cun gronds ristgs. Quai capita simplamain per diversifitgar noss port-folio.

Uss ha il chantun tuttina vendì l’onn passà radund da mesadad da sias aczias da la Ems Chemia che han actualmain in fitg aut curs. Pertge questa decisiun da vender?

Nus avain constata ch’il curs da las aczias da la Ems Chemia è creschì considerablmain ils ultims onns ed ha cuntanschì actualmain in nivel fitg aut. Il chantun aveva in pachet fitg aut tar questa interpresa, uschia che quel è natiralmain era collià cun in tschert ristg. A lunga vista n’èsi dentant betg opportun ch’il chantun è engaschà en tala dimensiun en in’interpresa privata. La regenza ha alura decidì da vender almain ina part da questas aczias ed uschia pudì realisar in grond gudogn. Il chantun mantegn dentant vinavant anc in grond pachet d’aczias da la Ems Chemia. La regenza ha era vendì ina part da questas aczias per pudair investir en projects per l’avegnir.

Pia ina decisiun purmain mercantila e betg politica?

Quai è dal tutfatg uschia.

Il Grischun ha incassà l’onn passà puspè dapli impostas, munta quai ch’i gaja er economicamain meglier cun noss chantun?

Nus avain incassà dapi impostas cuntunt tar las personas natiralas e quai tar la taglia sin facultad, tar la taglia sin vendita da terren, tar las taglias sin funtauna. Consequentamain na paran ils effects da l’iniziativa cunter la vendita da segundas abitaziuns dad esser uschè dramatics sco prognostigà. Ins sto dentant era relativar in pau questas cifras damai ch’ina singula vendita d’ina immobiglia fitg chara po effectuar en in onn in fitg grond augment da questa imposta. Las entradas fiscalas da las personas giuridicas èn ulti constantas e sa cuarclan cun las prognosas fatgas en il budget.

Barbara Janom sorta enconuscentamain la fin da l’onn da la regenza. Tge cussegl dat ella a ses successur?

Da restar precaut e da mantegnair in egl ferm sin las finanzas per ch’ellas restian saunas. I tutga da mantegnair vinavant la disciplina tar las expensas, pertge las sfidas per il futur èn grondas, uschia ch’igl n’è betg simpel da mantegnair las finanzas en l’equiliber.